

Ansökan om avveckling av markavvattningsföretag/-samfällighet

Instruktion till blankett

Inledande upplysningar

När flera intressenter gemensamt ansvarar för underhållet av ett dikessystem brukar sammanslutningen av delägare benämnas markavvattningsföretag eller markavvattningssamfällighet. I den fortsatta texten används begreppet samfällighet.

Med begreppet anläggningar avses de diken, vallar och pumpanläggningar som kan ingå i en markavvattningssamfällighet.

Med båtnadsområde avses det område som har nytta av markavvattningen. Området finns inritat på de kartor som ingår i förrättningsakten.

Blanketten är i första hand till för avveckling av markavvattningssamfälligheter, när det endast är förvaltningsformen som upphör. Vanligtvis sker en sådan avveckling genom en överenskommelse som fastställs av Mark- och miljödomstolen enligt 7 kap. 18 § lag (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet, nedan kallad LSV.

7 kap. 18 § LSV:

*En överenskommelse om att någon skall inträda i eller utträda ur en samfällighet enligt denna lag, att en deltagares andelstal skall ändras eller att samfälligheten skall upphöra har samma verkan som en tillståndsdom eller ett tillståndsbeslut, om överenskommelsen **på ansökan av en deltagare** godkänns av miljödomstolen. Ett sådant godkännande får inte lämnas om det är uppenbart att överenskommelsen strider mot denna lag.*

Om avvecklingen inte berör någon utomstående brukar domstolen kunna hantera den här typen av mål som stämningssmål. Detta innebär att det inte krävs någon kungörelse. Domstolen tar i dessa fall ut en avgift som 2013 uppgår till 450 kr. Om det inte finns förutsättningar för att hantera ärendet som stämningssmål blir kostnaden högre.

Nedan beskrivs hur blanketten ska fyllas i, punkt för punkt. Om det finns för lite plats går det bra att skriva på separat papper och bifoga.

1. Uppgifter om den sökande

Ansökan fylls i och lämnas in av en deltagare i samfälligheten. En deltagare kan vara en fysisk eller en juridisk person.

2. Ombud för sökande (om det är aktuellt)

Kontaktuppgifter till ombudet fylls i.

3. Beskrivning av vad ansökan avser

Ange att överenskommelsen avser att samfälligheten avvecklas och ange orsaken. Om ansökan om ändring eller utrivning av anläggningarna har lämnats in, eller kommer att lämnas in, ska detta anges. Om anläggningarna inte ska rivs ut krävs att det framtida underhållet av anläggningarna har ordnats på annat sätt. Ange i så fall hur ansvaret för det framtida underhållet ska organiseras.

4. Bilagor som ska bifogas ansökan

Överenskommelse

I överenskommelsen formuleras att alla deltagare i samfälligheten är överens om att samfälligheten ska upphöra. Överenskommelsen ska undertecknas av samtliga deltagare.

Förteckning över aktuella deltagare i samfälligheten enligt kostnadsfördelningslängd

Redovisning av vilka fastigheter och andra deltagare som till exempel väghållare och VA-huvudmän som ingår i samfälligheten. För fastigheter anges registerbeteckning och kommun, samt namn på fastigheternas ägare och eventuella innehavare av särskild rätt (servitut och nyttjanderätt). För andra deltagare anges namn och organisationsnummer.

För att ta reda på vilka deltagare som ingår i samfälligheten kontrolleras den senast fastställda kostnadsfördelningslängden. De som har andelar enligt kostnadsfördelningslängden ingår i samfälligheten. I många fall är det den ursprungliga längden som fortfarande gäller, längden finns då med i förrättningsakten.

Förteckning över fastigheter (inom båtnadsområdet) och andra intressenter som inte finns med i kostnadsfördelningslängden

Det kan finnas nybildade fastigheter som är belägna inom båtnadsområdet, men som inte finns med i kostnadsfördelningslängden. Dessa fastigheter måste också redovisas så att fastighetsbeteckning och ägare framgår på samma sätt som beskrivits i punkten ovan.

Kopia av kostnadsfördelningslängden

Av längden framgår vilka som är deltagare i samfälligheten. I många fall är det den ursprungliga längden som fortfarande gäller och den går att hitta i förrättningsakten. Om ingen av medlemmarna i samfälligheten har tillgång till akten kan oftast länsstyrelsen respektive Lantmäteriet bistå med kopior.

Ibland har kostnadsfördelningslängderna uppdaterats och de uppdaterade längderna finns ofta i länsstyrelserna arkiv, vanligtvis i konceptakter som har koppling till markavvattnings-samfälligheterna. De uppdaterade längderna kan ha fastställts av domstol, men det vanligaste scenariot är att det endast har skett en överenskommelse som inte är juridiskt bindande för nya fastighetsägare. Om det finns en uppdaterad längd ska denna bifogas ansökan oavsett om den är fastställd av domstol. Av de uppdaterade längderna framgår oftast de aktuella fastighetsbeteckningarna (fastigheter i gamla

samfälligheter har under tidens gång bytt beteckning även när det är en och samma fastighet).

Kopior av protokoll, utlåtande och förening ur förrättningsakten

Om ingen av medlemmarna i samfälligheten har tillgång till akten kan oftast länsstyrelsen respektive Lantmäteriet bistå med kopior. I de fall som akten finns digitalt är det enklast att länsstyrelsen skickar hela akten som sedan kan vidarebefordras till domstolen antingen digitalt eller i pappersform. I vissa fall kan det finnas fler handlingar som behöver lämnas in, till exempel om diken har grävts om eller kulverterats i efterhand.

Kopior av kartor och profiler ur förrättningsakten

Om ingen av medlemmarna i samfälligheten har tillgång till akten kan oftast länsstyrelsen respektive Lantmäteriet bistå med kopior.

Fastighetskarta med båtnadsområdet utritat

För att det ska bli överskådligt vilket markområde som berörs av markavvattningen ritas båtnadsområdet in på en fastighetskarta. Använd kartan som tillhör förrättningsakten för att se båtnadsområdets gränser.

Om det är aktuellt:

Kopia av stadgar och protokoll över styrelseval

Om samfälligheten har antagit stadgar ska kopior av stadgarna bifogas. Finns en styrelse ska protokoll från sammanträdet när styrelsen valdes bifogas.

Registreringsbevis eller bestyrkt uppgift om firmatecknare

Om en juridisk person ansöker om eller på något sätt berörs av avvecklingen bifogas registreringsbevis eller bestyrkt uppgift om firmatecknare.

Yttrande från berörda innehavare av särskild rätt (servitutsinnehavare, nyttjanderättsinnehavare)

I de fall som det finns fysiska eller juridiska personer som kan påverkas av avvecklingen genom att de innehar någon form av särskild rätt som berör deltagarfastigheterna ska dessa ges möjlighet att yttra sig över avvecklingen. Om de inte har några synpunkter ska detta framgå.

Yttrande från ägare till fastigheter som inte finns med i kostnadsfördelningslängden men som är belägna inom båtnadsområdet

I vissa fall kan det inom båtnadsområdet finnas fastigheter som har styckats av från fastigheter som ingår i samfälligheten, utan att det har skett någon uppdatering av kostnadsfördelningslängden. Dessa fastigheter är formellt inte delaktiga i samfälligheten. De kan ändå påverkas av att samfälligheten avvecklas. Alla ägare till fastigheter som ligger inom båtnadsområdet ska ges möjlighet att yttra sig och om de inte har några synpunkter ska detta framgå.

För att ta reda på vilka fastigheter som ligger inom båtnadsområdet kan man använda sig av fastighetskartan, där båtnadsområdet har ritats in (se ovan).

Fullmakt (om den sökande företräds av ett ombud)

En fullmakt där det framgår att ombudet har rätt att företräda sökanden ska bifogas.

5. Underskrift

Ansökan ska vara egenhändigt undertecknad av sökanden eller dennes ombud.